

ROVVILTNEMNDA I REGION 7 Nordland

Rovviltnemnda i region 7 - Nordland

Deres ref

Vår ref
2019/562

Arkivnr
434.11

Dato
13.11.2019

Innkalling til møte 3/2019 i Rovviltnemnda for region 7 - Nordland

Rovviltnemnda for region 7 – Nordland innkalles med dette til møte den 20. november 2019. Møtet vil bli avholdt på møterom Tiuren hos Fylkesmannen i Nordland i Bodø fra kl 10:30.

Åpen post

Rovviltnemnda inviterer relevante faglag og organisasjoner til å holde korte innlegg i starten av nemndsmøte. Ønske om taletid meldes ved møtestart.

Saksliste

24/2019	Godkjenning av innkalling
25/2019	Godkjenning av protokoll fra møte 3/2019
26/2019	Forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak 2019 – forbruk og fordeling av restmidler
27/2019	Drøftinger/ orienteringer/ referatsaker a) Invitasjon til høring i Stortingets kontroll- og konstitusjonskomitéb) Orientering om lisensfelling på jerv 2019/2020c) Orientering om beitesesongen 2019 for saud) Fagrapporter og lignendee) Akuttsaker behandlet av Fylkesmannenf) Brev til nemnda
28/2019	Eventuelt

Saksframlegg publiseres på Rovviltnemndas nettside i forkant av møtet.

Evt. forfall meldes snarest til Fylkesmannen v/ Øyvind Skogstad, fmnooys@fylkesmannen.no.

Vel møtt.

Med hilsen

Monika Sande
leder for rovviltnemnda

Kopi, per e-post:

Mattilsynet – region nord

Miljødirektoratet

Naturvernforbundet i Nordland

Nordland Bonde- og småbrukarlag

Nordland Bondelag

Nordland reindriftssamers fylkeslag

Nordland Sau og Geit

Norges Jeger- og Fiskerforbund – Nordland

Norges Miljøvernforbund – region nord

Sametinget

Statens naturoppsyn – Nordland

Roviltnemnda i region 7 - Nordland

Saksbehandler, innvalgstelefon

Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Saksframlegg - møte 4/2019 i Roviltnemnda for region 7 - Nordland

Sak 24/2019 Godkjenning av innkalling

Sekretariatets forslag til vedtak:

Roviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner innkalling til møte 4/2019 uten merknader.

Sak 25/2019 Godkjenning av protokoll fra møte 3/2019

Utkast til protokoll fra møte 3/2019 er publisert på nemndas nettside. Den er også lagt ved saken (vedlegg 1).

Sekretariatets forslag til vedtak:

Roviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner protokollen fra møte 3/2019 uten merknader.

Sak 26/2019 Forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak 2019 – forbruk og fordeling av restmidler

Sekretariatets forslag til vedtak:

Roviltnemnda tar til orientering sekretariatets rapportering om bruk av FKT-midler 2019.

Ubrukte midler fordeles som følger:

- a) Tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak, kap. 1420.73:
Tiltak i reindrifta – tiltak på vinterbeite.
- b) Tjenestekjøp, kap. 1420.21:
Videreføring av Scandlynx sitt prosjekt med utprøving av viltkamera for registrering av gaupe på Helgeland.

Forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak, kap. 1420.73

I e-postmøte i starten av mars 2019 fordelte Roviltnemnda i Nordland kr 8 000 000,- til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak i 2019.

De fleste har gjennomført planlagte tiltak, men enkelte har bare brukt deler av midlene og noen tiltak har ikke blitt gjennomført i det hele tatt. Det vil komme noen mindre justeringer på grunn av at

enkelte har fått utsatt rapporteringsfrist. For disse tiltakene er kostnadene stipulert. Ut fra dette har vi ca kr 900 000,- tilgjengelig til fordeling på slutten av året. Vi tar sikte på å legge fram en egen sak for nemda senere om prioriteringer for bruk av FKT-midler i 2020, hvor vi også vil gjøre nærmere vurderinger av tiltak som ble gjennomført i 2019.

FKT, kap. 1420.73. - 2019	Budsjett 2019	Forbruk 2019	Tilgjengelige restmidler
Tiltak i sauenæringa			
- Tidlig sankning		375 054,-	
- Forsinket slipp på beite		26 500,-	
- Flytting til annet beite			
- Gjeting/utvida tilsyn		832 006,-	
- Gjeterhunder/vokterhunder			
- El-gjerde til rovviltsikring			
- Beiting på inngjerdet areal			
- Beredskapsareal			
- Bruk av tekniske tiltak			
- Andre tiltak			
- Kadaverhundarbeid		180 000,-	
- Radiobjeller/E-bjeller		1 142 571,-	
- SUM sau	2 800 000,-	2 556 131,-	243 869,-
Tiltak i reindriftsnæringa			
- Flytting til annet beite		725 481,-	
- Intensiv gjeting		421 070,-	
- Kalving i gjerde			
- Fôring av rein i perioder		969 023,-	
- Bruk av tekniske tiltak			
- Tidlig slakting		200 000,-	
- Andre tiltak			
- Kadaverhundarbeid			
- Radiobjeller		29 989,-	
- SUM rein	2 953 000,-	2 345 563,-	607 437,-
Andre tiltak			
- Felling/jakt	850 000,-	805 580,-	44 420,-
- FoU	233 000,-	50 000,-	183 000,-
- Akuttmidler, skadefelling etc.	964 000,-	1 148 051,-	-184 051,-
- Konfliktdepende tiltak	200 000,-	200 000,-	0,-
- SUM andre tiltak	2 247 000,-	2 203 631,-	43 369,-
SUM FKT	8 000 000,-	7 105 325,-	894 675,-

Det er etablert praksis å fordele brukte midler på slutten av året, og nemnda har i forvaltningsplanen fastsatt prinsipper for hvordan dette skal gjøres:

- 3.2.10 Eventuelle ubrukte FKT-midler ved slutten av året skal fordeles etter følgende prioritering:
- I. Restmidler kan benyttes til finansiering av flerårige prosjekter av større omfang.
 - II. Restmidlene kan benyttes til tiltak som initieres av Rowiltnemnda eller Fylkesmannen
 - III. Dersom mengden restmidler gir rom for det, kan disse benyttes til tiltak i reindrifta som skal gjennomføres i vinterhalvåret. I slike tilfeller skal Fylkesmannen informere alle reinbeitedistrikt om muligheten til å søke om midler innen en fastsatt frist. Slike midler blir utbetalt forskuddsvis i slutten av desember.

Sekretariatet anbefaler at fordeling av restmidler gjøres med utgangspunkt i de fastsatte prinsippene. Fordeling av nye FKT-midler i 2020 til ulike søkere fra beitenæringene bør sees i sammenheng med tildeling av restmidler i desember 2019.

Forslag til bruk av restmidler:

- Finansiering av flerårige prosjekter av større omfang
Prioriteres ikke.

- Tiltak i reindrifta som skal gjennomføres i vinterhalvåret
Vi foreslår å prioritere restmidler til vinter-tiltak i reindrifta, jf. nemndas prinsipper om bruk av restmidler. Vi har etter dialog med nemndsleder allerede utlyst en slik søknadsrunde for å få best mulig tid til behandling av søknader siden de må være ferdig behandlet og utbetalt før jul.

Tjenestekjøp, kap. 1420.21

Den økonomiske rammen til tjenestekjøp er i 2019 på kr 1 000 000,-. I e-postmøte i starten av mars 2019 satte nemnda av kr 100 000,- til bestandsregistrering av rovvilt og dusører, kr 50 000,- til årlig reindriftsseminar i regi av Fylkesmannen i Nordland og kr 165 000,- til et NIBIO-prosjekt med møteserie i Nord-Norge om tap av sau på utmarksbeite. Videre vedtok nemnda at resterende del av budsjettet kunne gå til prosjekter knyttet til økt kunnskap om tapsårsaker i områder med særlig store tap i både sauenæringa og reindrifta, samt økt kunnskap om produksjon og tap generelt for reindrifta i Nordland. Fylkesmannen skulle orientere nemnda om aktuelle prosjekter før evt tilsagn ble gitt / kontrakt inngått.

Forbruk i 2019 er vist i tabellen nedenfor. Det vil komme noen mindre justeringer på grunn av at enkelte har fått utsatt rapporteringsfrist. For disse tiltakene er kostnadene stipulert. Ut fra dette har vi ca kr 720 000,- ufordelt på slutten av året.

Tjenestekjøp, kap. 1420.21. - 2019	Budsjett	Forbruk	Tilgjengelige restmidler
Bestandsregistrering, dusører	100 000,-	60 000,-	40 000,-
Årlig reindriftsseminar i regi av FMNO	50 000,-	44 643,-	5 357,-
NIBIO-prosjekt med møteserie i Nord-Norge om tap av sau på utmarksbeite	165 000,-	165 000,-	0,-
Ufordelt / prosjekter knyttet til økt kunnskap om tapsårsaker og produksjon	685 000,-	10 520,-	674 480,-
SUM Tjenestekjøp	1 000 000,-	280 163,-	719 837,-

Sekretariatet foreslår å bruke tjenestekjøp-midler til å finansiere videreføring av et pågående prosjekt i regi av Scandlynx med utprøving av viltkamera for registrering av gaupe på Helgeland i 2020/2021. Kostnadsramme ca kr 300 000,-.

Sak 27/2019 Drøftinger/ orienteringer/ referatsaker

a) Invitasjon til høring i Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité

Roviltnemnda er invitert til høring i kontroll- og konstitusjonskomiteen om Riksrevisjonens undersøkelse av rovviltforvaltningen (vedlegg 2).

b) Orientering om lisensfelling på jerv 2019/2020

Orientering legges fram i møte.

c) Orientering om beitesesongen 2019 for sau

Orientering legges fram i møte.

d) Fagrapporter og lignende

Relevante fagrapporter, utredninger og lignende:

[Höglund, L. m.fl. 2019. Bestandsovervåking av jerv i 2019. Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia. 3-2019.](#)

[Tovmo, M. m.fl. 2019. Yngleregistreringer av jerv i Norge i 2019. NINA Rapport 1722.](#)

e) Akuttsaker behandlet av Fylkesmannen

Vedtaket dato	Område	Hva
18.10.2019	Grane	Helikopterleiting etter sau

f) Brev til nemnda

Dato	Fra	Til	Kopi	Tema
15.10.2019	Ldir	KLD	Rowiltnemnda i region 7	Landbruksfaglige vurderinger av forvaltningsplanen
05.11.2019	KLD	NFK	Rowiltnemndene	Oppnevning av nye medlemmer til rovviltnemndene
12.11.2019	Mdir	Grane kommune	Rowiltnemnda i region 7	Avslag på søknad om skadefelling av bjørn

Sak 28/2019 Eventuelt

Ingen eventuelt saker er mottatt ved utsendelse av saksframlegg.

Med hilsen

John Kosmo (e.f.)
landbruks- og reindriftsdirektør

Tore Vatne
underdirektør

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Vedlegg:

1. Protokoll fra møte 3/2019
2. Invitasjon til høring i kontroll- og konstitusjonskomiteen om Riksrevisjonens undersøkelse av rovviltforvaltningen
3. Akuttsaker behandlet av Fylkesmannen
4. Brev til nemnda

ROVVILTNEMND I REGION 7 Nordland

Adresseliste

Deres ref	Vår ref 2019/562	Arkivnr 434.11	Dato 23.09.2019
-----------	---------------------	-------------------	--------------------

Protokoll - Møte 3/2019 - Rovviltnemnda for region 7 - Nordland

Dato: 23. september 2019
Sted: Fylkesmannen i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø
Tid: 10:30-14:00
Sekretariat: Fylkesmannen i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø

Med på møtet:

Fra nemnda:

Bjørnar Skjæran	Nordland fylkeskommune
Eva-Stina Andersson (vara for Nils Johan Kappfjell)	Sametinget
May Valle	Nordland fylkeskommune
Monika Sande	Nordland fylkeskommune
Olof Anders Kuhmunen	Sametinget

Forfall:

Hans Ola Pedersen (vara kunne ikke møte)	Nordland fylkeskommune
Nils Johan Kappfjell	Sametinget

Fra sekretariatet:

Christian Brun-Jenssen	Fylkesmannen i Nordland
Jostein Øvervatn	Fylkesmannen i Nordland
Tore Vatne	Fylkesmannen i Nordland
Øyvind Skogstad	Fylkesmannen i Nordland

Observatører:

Berit Gjerstad	Mattilsynet
Vegar Pedersen	Statens naturoppsyn
Geir Heggmo	Statens naturoppsyn

Andre:

Ketil Trongmo	Nordland Bondelag
Runar Valla	Statens naturoppsyn

Monika Sande ønsket velkommen.

Innlegg ved møtestart ble holdt av Ketil Trongmo fra Nordland Bondelag.

SAK 17/2019 GODKJENNING AV INNKALLING

Rovviltnemndas vedtak:

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner innkalling til møte 3/2019 uten merknader.

SAK 18/2019 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 2/2019

Rovviltnemndas vedtak:

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner protokollen fra møte 2/2019 uten merknader.

SAK 19/2019 KVOTEJAKT PÅ GAUPE 2020

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rovviltnemnda legger til grunn at bestandsmålet for gaupe ikke er oppfylt i region 7, og at myndigheten til å vedta kvote for jakt på gaupe i Nordland i 2020 derfor ligger hos Miljødirektoratet.

Rovviltnemnda i Nordland anbefaler at det ikke åpnes for kvotejakt på gaupe i Nordland i 2020.

Monika Sande fremmet følgende to tilleggforslag til sekretariatets innstilling:

1. Tillegg til andre avsnitt:
«Nemnda ønsker at behovet for eventuelle skadefellinger håndteres raskt dersom det oppstår store tap»
2. Nytt tredje avsnitt:
«Rovviltnemnda ønsker at Statens naturoppsyn i større grad skal få ansvar for bestandsregistrering av gaupe.»

Sandes forslag ble enstemmig vedtatt.

Rovviltnemndas vedtak:

Rovviltnemnda legger til grunn at bestandsmålet for gaupe ikke er oppfylt i region 7, og at myndigheten til å vedta kvote for jakt på gaupe i Nordland i 2020 derfor ligger hos Miljødirektoratet.

Rovviltnemnda i Nordland anbefaler at det ikke åpnes for kvotejakt på gaupe i Nordland i 2020.

Nemnda ønsker at behovet for eventuelle skadefellinger håndteres raskt dersom det oppstår store tap.

Rovviltnemnda ønsker at Statens naturoppsyn i større grad skal få ansvar for bestandsregistrering av gaupe.

SAK 20/2019 HØRING PÅ FORSLAG TIL ENDRINGER I NATURMANGFOLDLOVEN, ROVVILTFORSKRIFTEN OG FORSKRIFT OM UTØVELSE AV JAKT, FELLING OG FANGST

Sekretariatet orienterte om høringsforslagene. Nemnda drøftet saken og konkluderte med å sende en høringsuttalelse. Sekretariatet utarbeider forslag til uttalelse som sendes til nemnda for vurdering.

SAK 21/2019 HØRING PÅ FORSLAG TIL NY VILTFORSKRIFT OG NY ÅTEFORSKRIFT

Sekretariatet orienterte om høringsforslagene. Nemnda drøftet saken og konkluderte med å ikke ha noen merknader til høringsforslagene.

SAK 22/2019 DRØFTINGER/ ORIENTERINGER/ REFERATSAKER**a) Orientering om beitesesongen 2019 for sau**

Orientering ble lagt fram av sekretariatet, se presentasjon i vedlegg 1.

b) Fagrapporter og lignende

Relevante fagrapporter, utredninger og lignende:

- [Frank, J. & Tovmo, M. 2019. Inventering av lodjur 2019. Bestandsovervåking av gaupe i 2019. Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia. Bestandsstatus för stora rovdjur i Skandinavien. Nr 2 2019.](#)
- Odden, J. og Thorsen, N.H. NINA Prosjektnotat 165 - SCANDCAM - rovviltstudier med viltkamera_2018-2019.
- [Tovmo, M. m.fl. 2019. Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2019. NINA Rapport 1679.](#)

c) Akuttsaker behandlet av Fylkesmannen

Vedtaketts dato	Område	Hva
2019.05.23	Røssåga/Toven RBD	Skadefelling kongeørn
2019.05.23	Røssåga/Toven RBD	Utvida tilsyn
2019.06.03	Saltdal	Utvida tilsyn
2019.06.06	Evenes	Utvida tilsyn
2019.06.06	Saltfjellet RBD	Utvida tilsyn - avslag
2019.16.07	Grane	Skadefelling bjørn
2019.07.23	Grane	Skadefelling bjørn
2019.07.23	Grane	Utvida tilsyn
2019.07.24	Grane	Utvida tilsyn
2019.07.24	Hemnes	Utvida tilsyn
2019.07.31	Grane	Utvida tilsyn
2019.08.01	Ballangen	Utvida tilsyn
2019.08.12	Ballangen	Utvida tilsyn
2019.08.15	Hemnes	Skadefelling jerv
2019.08.16	Hemnes	Skadefelling jerv
2019.08.17	Grane	Tidlig nedsanking av sau
2019.08.22	Hemnes	Tidlig nedsanking av sau
2019.08.27	Grane	Tidlig nedsanking av sau
2019.08.27	Hemnes	Skadefelling jerv
2019.09.06	Grane	Tidlig nedsanking av sau

d) Brev til nemnda

Dato	Fra	Til	Kopi	Tema
2019.05.29	Mdir	Fylkesmannen i Nordland m.fl.	Rovviltnemnda m.fl.	Kvotestruktur for betinget skadefelling av gaupe og brunbjørn
2019.06.06	Mdir		Rovviltnemnda m.fl.	Avslag på søknader om uttak av jerv
2019.06.20	KLD	Mdir og Ldir	Rovviltnemnda m.fl.	Faglige vurderinger om forvaltningsplan
2019.07.22	Mdir	Fylkesmannen i Nordland m.fl.	Rovviltnemnda m.fl.	Utvidelse av kvote for betinget skadefelling av bjørn
2019.08.19	Hemnes kommune	Rovviltnemnda		Anmodning om uttak av jerv på Korgfjellet
2019.08.19	Mdir	Rovviltnemnda m.fl.		Om lisensfelling av bjørn 2019
2019.08.19	Mdir	Fylkesmannen i Nordland m.fl.	Rovviltnemnda m.fl.	Utvidelse av kvote for betinget skadefelling av bjørn
2019.08.23	KLD		Rovviltnemnda m.fl.	Midlertidig videreføring av prøveordning i lisensfelling av jerv

Rovviltnemndas vedtak:

Rovviltnemnda tar orienteringssakene til orientering. Nemnda ber om at tapssituasjonen på Korgfjellet gis særlig oppmerksomhet av Fylkesmannen og Miljødirektoratet, og ønsker å bli orientert om hva som skjer videre i denne saken.

SAK 23/2019 EVENTUELT

Ingen saker.

Møtet varte fra kl 10:30-14:00.

Referent: Øyvind Skogstad

Vedlegg 1: Orientering fra sekretariatet til sak 22.

Rovviltnemnda i region 7
v/leder Monika Sande

monika.sande@beiarn.kommune.no

Vår ref.:

Deres ref.:

Dato:
24.10.2019

Invitasjon til kontrollhøring i sak om Riksrevisjonens undersøkelse av rovviltforvaltningen

Kontroll- og konstitusjonskomiteen viser til Dokument 3:13 (2018-2019) - Riksrevisjonens undersøkelse av rovviltforvaltningen, som komiteen har til behandling.

Som ledd i behandlingen av saken har komiteen besluttet å avholde en åpen kontrollhøring

mandag 25. november 2019

i Høringssal 1 i Stortingets lokaler i Akersgaten 18.

Komiteen vil med dette invitere Rovviltnemnda i region 7 til å delta i høringen.

Høringen vil bli avholdt i tråd med Reglement for åpne kontrollhøringer som følger vedlagt. Det legges opp til at nemndene i Nordland og Trøndelag får til sammen inntil 5 minutter til en innledning og at det gis en kort sammenfatning etter at komiteens utspørring er over.

Komiteen understreker at det er regjeringens oppfølging av Stortingets vedtak og forutsetninger som ligger til grunn for høringen.

Komiteen har besluttet at høringen vil omhandle – men ikke begrense seg til – følgende problemstillinger:

1. Har Klima- og miljødepartementet fulgt opp Stortingets vedtak og forutsetninger?
2. I hvilken grad er rovviltbestandene bærekraftige og beitenæringen livskraftig?

3. I hvilken grad er virkemidlene Klima- og miljødepartementet forvalter, effektive for å nå målene om bærekraftige rovviltbestander og en livskraftig beitenæring?
4. I hvilken grad ivaretar Klima- og miljødepartementet styrings- og samordningsansvaret sitt overfor de ulike aktørene på rovviltområdet?

Høringen vil være åpen for publikum og presse og det vil bli tatt stenografisk referat. Av hensyn til referatet vil det ikke være adgang til å benytte utstyr for fremvisning av lysark eller andre typer presentasjoner. Referatet vil bli oversendt til gjennomsyn.

Vedlagt følger utkast til program, der det fremgår hvem komiteen har invitert til høringen.

Komiteen ber om tilbakemelding på om rovviltnemnda i Nordland vil delta i høringen. Det er adgang til å møte sammen med én eller flere bisittere.

Eventuelle spørsmål kan rettes til komitésekretær Hanne Koll Larssen på telefon 23 31 31 64/41 54 00 46, eller e-post hkl@stortinget.no.

Med vennlig hilsen
Kontroll- og konstitusjonskomiteen

Dag Terje Andersen
Komitéleder

Vedlegg

UTKAST til program
Åpen kontrollhøring i sak om
Dokument 3:13 (2018–2019) Riksrevisjonens undersøkelse av
roviltforvaltningen

Mandag 25. november 2019
Kl. 10.00 - kl. 16.45
Høringssal 1

Kl. 10.00-10.05	Komiteleders innledning
Kl. 10.05-10.50	Statens naturoppsyn (SNO) Norsk institutt for naturforskning (NINA)
Kl. 10.50-11.00	Pause
Kl. 11.00-11.50	Norges Bondelag Norsk Bonde- og Småbrukarlag Norsk Sau og Geit
Kl. 11.50-12.20	Pause
Kl. 12.20-13.10	Norske Reindriftsamers Landsforbund Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) Naturbruksalliansen
Kl. 13.10-13.20	Pause
Kl. 13.20-14.20	Naturvernforbundet WWF-Norge Dyrevernalliansen NOAH – for dyrs rettigheter
Kl. 14.20-14.35	Pause
Kl. 14.35-15.25	Roviltnemndene i region 4 og 5 Roviltnemndene i region 6 og 7 Utmarkkommunenes Sammenslutning (Uss)
Kl. 15.25-15.40	Pause
Kl. 15.40-16.40	Klima- og miljøminister Ola Elvestuen
Kl. 16.40-16.45	Komiteleders avslutning

Reglement for åpne kontrollhøringer

(Vedtatt av Stortinget 11. juni 2001)

(Gjelder fra 1. januar 2002)

(Sist endret 12. november 2013)

§ 1 Virkeområde og formål

(1) Komiteenes åpne høringer i kontrollsaker skal avholdes i henhold til Stortingets forretningsorden § 27, samt etter dette reglement. Med kontrollsaker menes alle saker som behandles i kontroll- og konstitusjonskomiteen, med unntak av saker som gjelder grunnlovsendring, bevilgninger og valglovgivning. I de andre komiteene gjelder reglene om kontrollhøringer når den åpne høringen har som formål å klarlegge eller vurdere et tidligere faktisk begivenhetsforløp. Samtlige komiteer kan beslutte at også andre høringer skal avholdes etter reglene for kontrollhøringer.

(2) Formålet med reglementet er å sikre Stortingets informasjonsbehov i kontrollsaker og en god fremdrift i høringen, samtidig som hensynet til de innkaltes rettssikkerhet ivaretas.

§ 2 Forberedelse av høringen

(1) Før høringen gjennomfører komiteen et særskilt saksforberedende møte. Komiteen bør gjennomgå de problemstillinger som ønskes belyst, med sikte på å gjøre utspørringen mest mulig effektiv. Videre bør det fastsettes en fremdriftsplan for høringen.

(2) Under det saksforberedende møtet beslutter komiteen om det skal velges hovedutspørrere under høringen, og hvem dette i tilfelle skal være, jf. § 4 tredje ledd.

§ 3 Den innkaltes stilling

(1) De som anmodes om å møte til høring, skal varsles i så god tid som mulig. Anmodningen skal angi den sak eller de saker komiteen ønsker forklaring om. Kopi av dette reglement skal vedlegges. Det skal videre opplyses om hvilke medier som vil ha anledning til å være til stede, og om det skal tas referat. De som møter skal ha tilgang til komiteens saksdokumenter med mindre regler om taushetsplikt tilsier annet.

(2) De innkalte møter frivillig, og avgjør selv om de vil besvare komiteens spørsmål. Dersom et spørsmål ikke kan besvares uten å røpe opplysninger undergitt taushetsplikt, bør den innkalte gjøre komiteen oppmerksom på dette. Den innkalte kan anmode komiteen om å få avgi forklaring helt eller delvis for lukkede dører. Dersom det fremsettes slik anmodning, skal komiteen avbryte høringen, og behandle spørsmålet i lukket møte.

(3) Den innkalte skal ha adgang til å medbringe en bisitter. Flere bisittere kan medbringes, med mindre komiteen motsetter seg dette. Den innkalte har rett til å konferere med sin bisitter før svar avgis. Dersom møteleder gir adgang til dette, kan bisitteren supplere forklaringen.

§ 4 Gjennomføringen av høringen

- (1) Komiteleder skal innledningsvis orientere om temaet for høringen og de prosedyrer som gjelder. Komiteleder har ansvaret for å fordele ordet mellom komitémedlemmene og for at høringen gjennomføres i henhold til forretningsordenen § 27 og dette reglement. Når komitélederen skal stille spørsmål, bør møteledelsen overlates til første nestleder, eventuelt annen nestleder. Møtelederen skal påse at spørsmålene holder seg innenfor det tema som er angitt, og at den innkaltes rettssikkerhet ivaretas.
- (2) Før komiteen starter sin utspørring, skal den innkalte gis inntil 10 minutter til å gi sin versjon av saken. Etter at utspørringen er over, skal den innkalte gis inntil 5 minutter til å sammenfatte saken. Møteleder kan utvide den innkaltes taletid i den grad det anses nødvendig for sakens opplysning.
- (3) Under utspørringen kan saksordføreren og to andre av komiteens medlemmer gis særskilt tid til å stille spørsmål. Valget av hovedutspørrere bør skje ut fra hensynet til å få saken allsidig belyst. Dersom det er valgt hovedutspørrere, kan de andre medlemmene av komiteen kreve inntil 10 minutter, svar inkludert.
- (4) Høringen innledes med at saksordfører stiller sine spørsmål, etterfulgt eventuelt av de to andre særskilte utspørrerne. Deretter får komiteens øvrige medlemmer ordet til spørsmål i henhold til den rekkefølge som er vanlig ved Stortingets debatter.
- (5) Møteleder kan åpne for korte og direkte oppfølgende spørsmål fra andre av komiteens medlemmer. Slike oppfølgingsspørsmål inngår ikke i den tilmålte tid etter tredje ledd. Det gis videre anledning til en kort avsluttende spørreunde, innledet av saksordfører, etterfulgt av hovedutspørrerne og de øvrige medlemmene.
- (6) Meningsutveksling mellom komiteens medlemmer skal ikke finne sted under høringen. Medlemmene skal heller ikke kommentere de svar som avgis, annet enn der dette inngår som en naturlig del av et oppfølgingsspørsmål. Upassende eller fornærmelig atferd eller spørsmål er ikke tillatt. Dette skal påtales av møteleder.
- (7) Etter forretningsordenen § 27 femte ledd kan et medlem av komiteen kreve at høringen avbrytes, for at komiteen skal behandle den videre fremdrift, herunder forslag om at høringen skal avsluttes eller fortsette for lukkede dører. Komiteen kan bare motta taushetsbelagte opplysninger for lukkede dører. Under en åpen høring må komiteens medlemmer ikke gjengi eller vise til opplysninger underlagt lov- eller instruksfestet taushetsplikt.

§ 5 Høring av embets- og tjenestemenn

- (1) Komiteen kan anmode embets- og tjenestemenn om å møte til høring. Dersom det gjelder ansatte i et departement, skal anmodningen rettes til den ansvarlige statsråd, som da har adgang til å være til stede under høringen. Alle spørsmål stilles til statsråden, som velger hvem som skal svare. Dersom det av særskilte grunner anses nødvendig, kan komiteen etter egen behandling i lukket møte likevel bestemme at spørsmål skal stilles direkte til den innkalte embets- eller tjenestemann.

(2) Embets- og tjenestemenn i de ytre etater kan anmodes direkte om å møte til høring. I slike tilfelle skal den ansvarlige statsråd varsles, og gis adgang til å være til stede. Spørsmål stilles direkte til den innkalte, men statsråden skal gis adgang til å supplere forklaringen.

(3) Ved utspørring av embets- og tjenestemenn plikter komiteen å ta hensyn til de lojalitetsforpliktelser som eksisterer innad i forvaltningen, og mellom embetsverk og statsråd. Møteleder skal påse at dette respekteres.

§ 27 Komitéhøringer

Komiteen kan avholde høringer. Med høring menes et møte i komiteen der den mottar muntlige forklaringer fra personer som den selv anmoder om å komme, eller som søker om å få legge frem opplysninger for komiteen. En tredjedel av medlemmene i komiteen kan kreve at det skal avholdes høring i en sak og beslutte hvem som skal anmodes om å møte til høring. En beslutning om å avholde høring som bare er støttet av et mindretall av komitémedlemmene, kan ved beslutning i samme møte av et mindretall på minst en tredjedel av komiteens medlemmer bringes inn for presidentskapet til avgjørelse. Bestemmelsen i fjerde punktum gjelder ikke for kontroll- og konstitusjonskomiteen.

Spørsmålet om å avholde høring skal oppføres som en egen sak i innkallingen til et komitémøte. Bare saker som er til behandling i komiteen, og der det er valgt saksordfører, kan være gjenstand for høring.

Det er ikke adgang til å avholde høring under behandlingen av grunnlovsforslag i Stortinget. Det er ikke adgang til å holde åpen kontrollhøring når det er møte i Stortinget, bortsett fra under den ordinære spørretimen.

De som anmodes om å møte til høring møter frivillig og avgjør selv om de vil besvare komiteens spørsmål. Komiteen kan etter søknad få presidentskapets samtykke til å dekke nødvendige utgifter for personer som deltar i en høring etter anmodning fra komiteen.

Komiteens høringer foregår for åpne dører. Komiteen kan likevel med vanlig flertall beslutte at høringen helt eller delvis skal foregå for lukkede dører. Et medlem av komiteen kan kreve at en åpen høring avbrytes for at komiteen skal behandle den videre fremdriften, herunder forslag om at høringen skal avsluttes eller fortsette for lukkede dører. Komiteen kan bare motta taushetsbelagte opplysninger for lukkede dører. Under åpen høring må komiteens medlemmer ikke gjengi eller vise til opplysninger underlagt lov- eller instruksfestet taushetsplikt. Meningsutveksling mellom komitémedlemmene skal ikke finne sted under en åpen høring.

Åpne høringer skal kunngjøres senest 24 timer før høringen. I ekstraordinære tilfeller kan åpen høring kunngjøres med kortere varsel. Under en åpen høring skal det finnes

plasser for tilhørere. Antall tilhørere kan begrenses av plasshensyn. Tilhørere som opptreer forstyrrende, kan bortvises.

Komiteen kan beslutte at det skal tas stenografisk referat fra en åpen kontrollhøring, jf. reglement for åpne kontrollhøringer. Beslutning om stenografisk referat fra andre høringer krever samtykke av presidentskapet. For øvrig kan komiteen beslutte at høringen skal tas opp på lydbånd. Komiteen kan beslutte at det ikke kan tas lyd- eller bildeopptak i en høring som for øvrig er åpen.

Komiteen fastsetter selv den nærmere prosedyren for sine høringer, herunder fordeling av taletid, rekkefølge og antall hoved- og oppfølgingsspørsmål. Åpne kontrollhøringer skal foregå etter reglement for åpne kontrollhøringer, vedtatt av Stortinget.

RONNY HAUSTREIS
Bogfjellmo
8680 TROFORS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Tilskudd til bruk av helikopter for leiting etter sau

Fylkesmannen viser til telefonsamtale med Einar Båfjelldal den 17. oktober og Ronny Haustreis den 18. oktober 2019 om muligheten for å bruke FKT-midler til leiting etter sau med helikopter.

Vedtak

Fylkesmannen gir med dette tilskudd på kr 15 000,- til ekstraordinær sankning / leiting etter sau med helikopter i beiteområdene mellom Svenningdalen og Fiplingdalen i Grane kommune i perioden 18.-31. oktober 2019.

Vilkår

1. Dere må etterregistrere en felles søknad i [Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter](#) senest 21. oktober 2019. Bruk skjema «Akutte forebyggende tiltak».
2. Andre saueiere i det aktuelle området må orienteres om tiltaket før det gjennomføres, og evt. sau tilhørende andre beitebrukere skal inngå i rapporten.
3. Før flyging skal det gis beskjed til Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt. Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn.
4. Dere må levere rapport i elektronisk søknadssenter umiddelbart etter at tiltaket er gjennomført, senest 5. november. Rapporten skal inneholde følgende:
 - a. Hvor og når helikopter er benyttet, inkl. tracklog fra flygingen.
 - b. Oversikt over sau som er observert, fordelt på eier så langt det er mulig.
 - c. Informasjon om hvordan evt. observert sau blir sanket.
 - d. Regnskap med bilag som dokumenterer utgiftene.

Bakgrunn og begrunnelse

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift av 1. januar 2013 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak.

Søknaden er fremmet på vegne av tre besetninger i området som har gjennomført akutt tidlig sankning av sau i høst; Ronny Haustreis, Einar Båfjelldal og Stig Allan Olsen. Opptelling etter gjennomført sankning tyder på rekordstore tap i alle besetningene. Beitebrukerne har imidlertid håp om at det fortsatt er dyr i live i utmarka og ønsker å bruke helikopter for å leite i vanskelige tilgjengelige områder.

Inneværende beitesesong er det i Grane kommune funnet 15 sau *påvist drept av bjørn* og én med status *usikker drept av bjørn*. 15 av disse tilhørende Einar Båfjelldal og én tilhørende Stig Allan Olsen. I tillegg er det funnet flere kadaver hvor det ikke var mulig å påvise dødsårsak. Det ble gjennomført flere forsøk på skadefelling i området, men fellingslaget lyktes ikke med å felle bjørn. Vi har også gitt tilsagn om akuttmidler til ekstraordinært tilsyn og akutt sanking av sau.

Det er dyreeiers ansvar å ha et tilstrekkelig godt tilsyn med dyr på utmarksbeite, samt å tilpasse sankingen til beitekvalitet, værforhold og rovviltsituasjon. For tiltak som går utover det som med rimelighet kan forventes iverksatt av brukeren, kan det offentlige stille til rådighet midler til aktuelle forebyggende tiltak.

Vi vurderer at FKT-midler kun unntaksvis kan brukes til sankehjelp/leting av sau etter normal sankedato, dersom det foreligger konkrete ekstraordinære situasjoner knyttet til rovvilt. I denne saken vurderer vi at det er riktig å innvilge tilskudd til bruk av helikopter for å leite etter sau. I vår vurdering av saken legger vi vekt på omfanget av påviste tap av sau til bjørn og beitebrukernes foreløpige oversikt over manglende dyr som viser at det er rekordstore tap hos de aktuelle brukerne. Vi legger også vekt på at beitebrukerne har gjennomført akutt tidlig sanking. Med tap til bjørn gjennom store deler av beitesesongen kan det tenkes at dyr er skremt ut av det normale beiteområdet og dermed vanskelig å finne. Tap av voksne søyer gjør også at det blir gående morløse lam igjen i utmarka som kan være vanskeligere å finne og sanke. Helikopter kan være et virkemiddel for å få oversikt over utilgjengelige områder.

Utbetaling

Tilskuddet vil bli utbetalt etterskuddsvis når det er sendt inn sluttrapport med regnskap. Dersom mottaker ikke opptrer i samsvar med skriftlige forutsetninger, forbeholder vi oss retten til ikke å utbetale, eller å kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt.

Saksopplysninger

Fylkesmannen understreker betydningen av en god rapportering med hovedvekt på om tiltaket har hatt en tapsforebyggende effekt. Regnskapsbilag skal oppbevares i minst 10 år eller i henhold til Regnskapsloven dersom mottaker er underlagt denne. Kontrolltiltak kan bli iverksatt av Fylkesmannen eller Riksrevisjonen for å sikre at bruken av midlene har skjedd i samsvar med forutsetningen.

Klage

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter mottatt brev. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klage skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Sveinung Bertnes Råheim (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:
Einar Båfjelldal
Grane kommune
Mattilsynet
Stig Allan Olsen

Kopimottaker:
Fylkesmannen i Nordland
Pb 1405
8002 BODØ

Vår dato: 15.10.2019
Vår referanse: 19/26786 - 2
Deres dato: 20.06.2019
Deres referanse:

Landbruksdirektoratets vurderinger knyttet til forvaltningsplanen for rovvilt i region 7 (Nordland)

Landbruksdirektoratet viser til brev fra Klima- og miljødepartementet, av 20.06.2019, hvor vi blir bedt om innspill til forvaltningsplanen for rovvilt i region 7.

Konkret bes det om en vurdering av planen, herunder en vurdering av hvordan den geografisk differensierte forvaltningen best kan ivaretas, dvs. som hensyntar både rovvilt og beitedyr. Vi bes også om å kommentere hvordan landbrukets virkemidler eventuelt kan benyttes for å redusere tapene av sau og tamrein til rovvilt i de rovdyprioriterte områdene.

Landbruksdirektoratets samlede vurdering

KLD har nylig sendt på høring flere endringsforslag til rovviltforvaltningen. Landbruksdirektoratets innspill til høringen, av 01.10.2019, la til grunn at antallet forvaltningsområder for rovvilt skulle reduseres. KLDs to nye forslag til forvaltningsmodell la begge til grunn en ny «region Midt-Norge», bestående av Trøndelag og Nordland. Landbruksdirektoratet etterlyste i denne sammenheng en bedre konsekvensvurdering av å opprette en felles forvaltningsregion for Nordland og Troms og Finnmark.

Landbruksdirektoratets antar, på bakgrunn av KLDs endringsforslag i ovennevnte høring, at det kun vil være for en begrenset tidsperiode denne forvaltningsplanen vil ha sin virketid. Vi registrerer at landbrukssektoren gjennom rovviltnemndas utredninger (Fylkesmannens forslag til forvaltningsplan og partssammensatt Arbeidsutvalg) har vært betydelig involvert i utarbeidelse av planen. Landbruksdirektoratets innspill til gjeldende plan går ikke inn på spesifikke vurderinger av avsatt areal til soner og grenseavklaringer,

som er tema hvor det tidligere har vært ulike vurderinger av Fylkesmannen og arbeidsutvalget.

Landbruksdirektoratet mener etter en samlet vurdering at Fylkesmannens forslag til forvaltningsplan, som ble sendt på høring i 2016/2017, er bedre egnet til å ivareta den todelte målsetningen i Nordland enn gjeldende forvaltningsplan og arbeidsutvalgets forslag til forvaltningsplan. Vi tilrår imidlertid at revisjonen legger til grunn Fylkesmannens minste alternative areal for jervesone. Vurderingen og kommentarene under legger til grunn dagens bestandsmål.

Gjeldende forvaltningsplan

Landbruksdirektoratet ser i lys av de seneste års tap at det er spesielt viktig å ivareta reindriftas interesser i Nordland. Eksempelvis er det i fylket registrert 57 % tap av reinkalv under driftsåret 2017/2018. Dette er også i tråd med Arbeidsutvalgets vurdering, som spesielt har omtalt vern av kalvingsland for rein i sitt arbeid med forslag til revidert forvaltningsplan. Vi er imidlertid kritiske til utvalgets forslag til total byrdefordeling, samt deres forslag som for øvrig i liten grad synes å kunne etablere/opprettholde vedtatte bestandsmål. Fylkesmannens forslag som først ble sendt på høring i oktober 2016, synes i større grad å ivareta den todelte målsetningen, herunder egnet habitat for rovvilt.

Bjørn

Forekomsten av bjørn er i hovedsak konsentrert om fylkene Finnmark, Hedmark og Trøndelag. Bestanden av bjørn ligger i dag under det fastsatte bestandsmålet for Nordland, og forvaltningen må derfor legge til rette for en bestandsøkning opp mot bestandsmålet.

Lisensfelling skal i hovedsak tas i bruk som virkemiddel når bestandsmålet er oppnådd. Når planen legger opp til at det skal foregå årlig lisensfelling i alle arealer utenfor det foreslåtte forvaltningsområdet for bjørn, legges det opp til en virkemiddelbruk som p.t. ikke er forankret i rovviltforskriftens § 10, jf § 7. Landbruksdirektoratet støtter Fylkesmannens vurderinger av bjørnesone, men har ingen føringer knyttet til spørsmålet om hvorvidt indre Sør-Helgeland eller indre Salten er best egnet. Vi registrerer Fylkesmannens vurdering av at en bjørnesone i Helgeland i størst grad påvirker småfenæringen, mens alternativet i Salten i størst grad påvirker tamreindrifta. Etter Landbruksdirektoratets vurdering bør planen avveie lokale hensyn, etter dialog med berørte kommuner og relevante organisasjoner, inkludert en vurdering av om prinsippet om byrdefordeling bør veie tyngre enn prinsippet om overlappende yngelområder for jerv og bjørn som samlet begrenser beitearealet i minst mulig grad.

Jerv

Bestandssituasjonen for jerv er annerledes, da antall ynglinger er på eller over bestandsmålet, for Nordland og for landet samlet. Av de 10 påviste ynglingene i 2019 er likevel kun 4 innenfor de vedtatte jervesonene. Landbruksdirektoratet registrerer også at nemnda har en samarbeidsavtale med region 8 om forvaltning av jerv. Fylkesmannen vurderer at forvaltningsplanen med de definerte jervesonene blir vanskelig å bruke som forvaltningsverktøy for jerv siden det er urealistisk at bestandsmålet kan oppnås innenfor de definerte sonene.

Etter Landbruksdirektoratets vurdering bør forvaltningsplanene endres tilsvarende Fylkesmannens forslag til det minste jervealternativet, såkalt «jerv 2». Etter vår vurdering

vil en ytterligere utvidelse av dagens sone, som Fylkesmannen anbefaler, medføre for store endringer for beitenæringen over kort tid. Dyreeiere kan ha gjort investeringer og tilpasninger i infrastruktur og driftsopplegg knyttet til gjeldende forvaltningsplan, og vi er av den oppfatning at næringen eventuelt bør få ytterligere tid på seg til å tilpasse driften før videre begrensning av landbrukets beiteareal vurderes.

Gaupe

Det regionale bestandsmålet for gaupe skal i dag oppnås innenfor hele Nordlands fastland. Landbruksdirektoratet viser til at det er enighet mellom Fylkesmannen og Arbeidsutvalget om byrdefordelingsprinsippet. Vi har imidlertid ingen kommentarer til om hele fylket eller fylket med unntak av Lofoten og Vesterålen bør angis som gaupesone.

Konfliktdepende tiltak

Landbruksdirektoratet støtter Fylkesmannens forslag til en forvaltningsplan med romslige muligheter for uttak utenfor definerte rovviltsoner og tydelig prioritering av FKT-midler innenfor rovviltsonene. De foreslåtte endringene av sonene for jerv (jerv 2) og bjørn legger etter vår vurdering et bedret grunnlag for en slik forvaltning.

Landbrukets virkemidler

Landbrukets virkemidler er omtalt i forvaltningsplanens pkt 5 *Samordnet virkemiddelbruk*. Det er ingen vesentlige endringer i rammebetingelsene som etter vår vurdering krever særskilt omtale.

Etter Landbruksdirektoratets vurdering er det først og fremst midler som gjøres tilgjengelig over KLDs budsjett som skal fremme nasjonale mål for bestander av rovvilt og ivaretagelse av en todelt forvaltning.

Annet

Forslagene til revidert forvaltningsplan har lagt til grunn et statistikkgrunnlag for småfe og rein tom 2015/2016. For småfe utgjør dette tall fra Organisert beitebruk. Landbruksdirektoratet vil etter nærmere avtale kunne bidra med datagrunnlag også for perioden 2016 - 2018, herunder tapstall knyttet til produksjonstilskudd som gir et mere komplett bilde av samlet tapstall. Vi legger imidlertid til grunn at endringene siste to år ikke er av en slik art at det endrer forutsetningene som Fylkesmannen la til grunn ved sine forslag til revisjon av forvaltningsplanen i 2016 og 2017. På fylkesnivå virker trenden med reduserte tap i småfenæringen å bestå, mens det for reindrifta fremdeles er store og / eller økende tap siste år. Landbruksdirektoratet ønsker i midlertid å påpeke at det er store lokale variasjoner på landsnivå og i Nordland, som tilsier betydelige utfordringer for enkelte husdyreiere.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Geir Grønningsæter
Direktør, avd. ressurs og areal

Jens Wollebæk
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Mottakere:

Klima- og miljødepartementet	Pb 8013 Dep	0030	OSLO
------------------------------	-------------	------	------

Kopi til:

Fylkesmannen i Nordland	Pb 1405	8002	BODØ
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Miljødirektoratet	Pb 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM

KOPPI

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

13/1461-122

5. november 2019

Innstilling av medlemmer til regionale rovviltnemnder etter kommunestyre- og fylkestingsvalget 2019

I tråd med Stortingets behandling av St.meld. nr. 15 (2003-2004) *Rovvilt i norsk natur*, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004), oppnevnte departementet i 2004 åtte regionale rovviltnemnder som fikk et hovedansvar for forvaltningen av rovvilt innenfor sin region. Nemndenes mandat, oppgaver, ansvar, sammensetning og virketid følger av forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften).

Rovviltnemnden er et statlig viltorgan som skal utøve Stortingets og regjeringens føringer i rovviltpolitikken, og er underlagt Klima- og miljødepartementets instruksjons- og organisasjonsmyndighet. Rovviltforvaltning er et svært krevende felt, og som medlem i en rovviltnemnd og fylkespolitiker er det viktig å ha et bevisst forhold til sin rolleforståelse. Når man utøver sin rolle som medlem av rovviltnemnden må hvert enkelt medlem forholde seg til gjeldende rammer og føringer i rovviltpolitikken.

Rovviltnemndene skal ha hovedansvaret for å iverksette tiltak i forhold til vedtatt nasjonal rovviltpolitikk innenfor sin region. Rovviltnemnda skal arbeide innenfor rammene av Bernkonvensjonen, naturmangfoldloven, rovviltforlikene av 2004 og 2011, flertallsvedtaket om ulv av 2016 og den todelte målsettingen om å sikre både levedyktige bestander av rovvilt og beitenæring i Norge. Et viktig prinsipp i rovviltforvaltningen er soneforvaltningen, som innebærer blant annet at man fører en tydelig forvaltning som skiller beitedyr og rovvilt i tid og rom.

Rovviltforskriften § 5 sier det er Klima- og miljødepartementet som etter forslag fra fylkestingene oppnevner medlemmer og varamedlemmer til rovviltnemndene. Oppnevningsperioden for disse medlemmene følger valgperioden for kommuner og

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling

Saksbehandler
Morten Gluva
22 24 58 32

fylkekesting. Sametinget oppnevner selv samiske medlemmer til rovviltnemndene. Oppnevningsperioden for samiske medlemmer følger valgperioden for Sametinget, og nyoppnevning av disse vil derfor skje først etter valget i 2021.

Fylkekestingene innstiller følgende antall faste medlemmer og varamedlemmer til rovviltnemndene:

- Region 1: Vestland fylkekesting innstiller tre medlemmer og tre varamedlemmer, hvor ett medlem og ett varamedlem bør representere det tidligere Hordaland fylke og to medlemmer og to varamedlemmer bør representere det tidligere Sogn og Fjordane fylke. Rogaland fylkekesting innstiller ett medlem og ett varamedlem. Agder fylkekesting innstiller ett medlem og ett varamedlem, hvor begge bør representere tidligere Vest-Agder fylke.
- Region 2: Vestfold og Telemark fylkekesting innstiller tre medlemmer og tre varamedlemmer, hvor to medlemmer og to varamedlemmer bør representere det tidligere Telemark fylke og ett medlem og ett varamedlem bør representere tidligere Vestfold fylke. Agder fylkekesting innstiller ett medlem og ett varamedlem, hvor begge bør representere tidligere Aust-Agder fylke. Viken fylkekesting innstiller ett medlem og ett varamedlem, hvor begge bør representere tidligere Buskerud fylke.
- Region 3: Innlandet fylkekesting innstiller fem medlemmer og fem varamedlemmer, hvor alle representantene bør representere tidligere Oppland fylke.
- Region 4: Viken fylkekesting innstiller fire medlemmer og fire varamedlemmer, hvor to medlemmer og to varamedlemmer bør representere tidligere Akershus fylke og to medlemmer og to varamedlemmer bør representere tidligere Østfold fylke. Oslo bystyre innstiller ett medlem og ett varamedlem.
- Region 5: Innlandet fylkekesting innstiller fire medlemmer og fire varamedlemmer, hvor alle bør representere tidligere Hedmark fylke. (Ett medlem og ett varamedlem er oppnevnt av Sametinget).
- Region 6: Trøndelag fylkekesting innstiller tre medlemmer og tre varamedlemmer, hvor to medlemmer og to varamedlemmer bør representere tidligere Nord-Trøndelag fylke og ett medlem og ett varamedlem bør representere tidligere Sør-Trøndelag fylke. Møre og Romsdal fylkekesting innstiller ett medlem og ett varamedlem. (To medlemmer og to varamedlemmer er oppnevnt av Sametinget).
- Region 7: Nordland fylkekesting innstiller fire medlemmer og fire varamedlemmer. (To medlemmer og to varamedlemmer er oppnevnt av Sametinget).
- Region 8: Troms og Finnmark fylkekesting innstiller fire medlemmer og fire varamedlemmer, hvor to medlemmer og to varamedlemmer bør representere tidligere Troms fylke og to medlemmer og to varamedlemmer bør representere Finnmark. (To medlemmer og to varamedlemmer er oppnevnt av Sametinget).

I følge likestillingsloven § 21 skal begge kjønn være representert når offentlig organ oppnevner eller velger utvalg. Har utvalget fem medlemmer skal hvert kjønn være representert med minst to. Har utvalget seks medlemmer skal hvert kjønn være representert med tre. Sametinget oppnevner også et varamedlem til hvert faste medlem fra Sametinget. Regler om representasjon av begge kjønn i offentlige utvalg gjelder også for varamedlemmer.

De berørte fylkesting i hver region foreslår en kvinnelig og en mannlig kandidat for hvert medlem i rovviltnemnden. Alle medlemmer og varamedlemmer av rovviltnemnden skal ha fast plass i fylkestinget eller Oslo bystyre. Dersom fylkeskommunen har fylkesutvalg, skal alle medlemmer fra fylkeskommunen også ha fast plass i fylkesutvalget.

Klima- og miljødepartementet vil etter forslag fra fylkestingene oppnevne nye medlemmer og varamedlemmer med sikte på at de nye nemndene trer sammen og konstituerer seg ved årsskiftet 2019-2020. Klima- og miljødepartementet ber derfor om at liste med forslag på medlemmer og varamedlemmer til rovviltnemndene oversendes departementet så snart denne foreligger. Frist for å oversende forslag til medlemmer og varamedlemmer settes til 5. desember 2019. Sittende medlemmer i rovviltnemnden fungerer inntil nye medlemmer er oppnevnt.

Som fylkeskommunene er kjent med har Klima- og miljødepartementet hatt på alminnelig høring blant annet forslag om å gjøre endringer i antall forvaltningsregioner for rovvilt. Dersom det blir vedtatt endringer i antall forvaltningsregioner, vil departementet komme tilbake til representasjon og sammensetning av eventuelle nye rovviltnemnder.

Med hilsen

Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør

Morten Gluva
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Sametinget
Miljødirektoratet
Rovviltnemnda i region 1
Rovviltnemnda i region 2
Rovviltnemnda i region 3
Rovviltnemnda i region 4
Rovviltnemnda i region 5
Rovviltnemnda i region 6
Rovviltnemnda i region 7
Rovviltnemnda i region 8

Adresseliste

Akershus fylkeskommune	Postboks 1200	0107	OSLO
Aust-Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDALE
Buskerud fylkeskommune	Fylkeshuset	3020	DRAMMEN
Finnmark fylkeskommune	Fylkeshuset	9815	VADSØ
Hedmark fylkeskommune	Fylkeshuset	2325	HAMAR
Hordaland fylkeskommune	Postboks 7900	5020	BERGEN
Møre og Romsdal fylkeskommune	Fylkeshuset	6404	MOLDE
Nordland fylkeskommune	Fylkeshuset	8048	BODØ
Oppland fylkeskommune	Postboks 988	2626	LILLEHAMMER
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130 Sentrum	4001	STAVANGER
Sogn og Fjordane fylkeskommune	Askedalen 2	6863	LEIKANGER
Telemark fylkeskommune	Fylkeshuset	3706	SKIEN
Troms fylkeskommune	Postboks 6600	9296	TROMSØ
Trøndelag fylkeskommune	Fylkets hus	7735	STEINKJER
Vest-Agder fylkeskommune	Postboks 2560 Serviceboks 517	4605	KRISTIANSAND S
Vestfold fylkeskommune	Postboks 2163	3103	TØNSBERG
Østfold fylkeskommune	Postboks 220	1702	SARPSBORG

Grane kommune
Industriveien 2
8680 TROFORS

Trondheim, 12.11.2019

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2019/6084

Saksbehandler:
Anders Braa

Avslag på søknad om tillatelse til skadefelling av bjørn i Grane kommune november 2019

Miljødirektoratet avslår søknad om skadefelling av 1 bjørn i Grane kommune, Nordland rovviltregion 7. Avslaget begrunnes med bestandssituasjonen for bjørn i Nordland og at det ikke foreligger en akutt tapssituasjon.

Bakgrunn

Grane kommune søker Miljødirektoratet i epost brev av 8. november i år om uttak av 1 bjørn i Grane kommune. Den umiddelbare årsaken til søknaden er funn av ferske bjørnespor i Stormo-landet.

Søker viser til store bjørneskader på fire sauebesetninger i Svenningdal/Fiplingdal i beitesesongen 2019. Sauebønder i Grane hadde også store tap til bjørn i 2018. Søknader om fellingstillatelse ble gitt raskt av Fylkesmannen både i 2018 og i 2019, uten at skadefellingslaget har lyktes å felle bjørn.

Det er funnet bjørnemøkk i området som er sendt til DNA-analyse.

Søker mener tapsomfanget er et brudd på forvaltningsplanen for region 7, samt på Mattilsynets mål vedr. tapsomfang/dyrevelferd. Søker viser til forvaltningsplanen punkt 2.2.2 der det går fram at bestandsmålet for regionen skal oppnås innenfor forvaltningssonen for bjørn i regionen. Søker viser også til kap. 3 som understreker at dyr som gjør skade innenfor prioriterte beiteområder skal tas ut raskt og effektivt, uavhengig av om bestandsmålet er nådd.

Erfaringer fra tidligere våruttak av bjørn i Grane tilsier en betydelig reduksjon i skadeomfang i etterkant.

Lovgrunnlaget

Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) og forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) danner den juridiske rammen for direktoratets beslutning i saken.

Formålet i naturmangfoldloven (§ 1) lyder:

Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning. Naturmangfoldloven § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften og gjennom den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i region 8. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Direktoratet legger til grunn at denne beslutningen blant annet bygger på kunnskap om bjørnens bestandssituasjon. Utgangspunktet for beslutninger som kan påvirke naturmangfoldet er at beslutningsgrunnlaget skal være best mulig, jf. naturmangfoldloven § 8.

Det vises til naturmangfoldloven § 18 første ledd b) og § 77, jf. rovviltforskriften § 13, jf. §§ 1 og 3, der følgende fremgår:

Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

Kongen kan ved forskrift eller ved enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- innlandsfisk b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk vann eller annen eiendom, (...) Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. (...)

Myndigheten etter loven kan av eget tiltak iverksette uttak med formål som nevnt i første ledd bokstav a til d og g, jf. annet ledd. Uttaket regnes ikke som enkeltvedtak, og kan om nødvendig skje på annens eiendom. Kongen kan gi nærmere forskrift om slikt uttak. (...)

Rovviltforskriften § 1 (Formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre en forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.

Rovviltforskriften § 3 (Nasjonale bestandsmål og bestandsovervåking):

I Norge skal det årlig være 65 ynglinger av gaupe, 39 ynglinger av jerv og 13 ynglinger av bjørn. Det skal være 3 årlige ynglinger av ulv innenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv(...).

Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt skal gi data om status og utvikling i rovviltbestandene, herunder også beskrive det antall årlige ynglinger som er dokumentert i regionene. Metodikk, datagrunnlag og resultater skal være offentlig tilgjengelig.

Rovviltforskriften § 13 (Direktoratet for naturforvaltnings myndighet til å fatte vedtak om felling og jakt):

Direktoratet for naturforvaltning kan fatte vedtak om skadefelling, kvote for betinget skadefelling, kvote for lisensfelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv eller kvotejakt for gaupe av eget tiltak eller etter søknad. Direktoratet kan fatte slike vedtak også der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at slik felling eller jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. Forskriften § 1 og § 6. (...).

Politiske og forvaltningsmessige rammevilkår

Direktoratet viser til Representantforslag 163 S (2010-2011), og Stortingets behandling av dette den 17. juni 2011 hvor det ble inngått et nytt enstemmig rovviltforlik. Av rovviltforliket i 2011 fremgår det innledningsvis at norsk rovviltforvaltning fremdeles skal skje innenfor rammen av bestemmelsene i naturmangfoldloven og Stortingets behandling av denne, Bernkonvensjonen og den todelte målsettingen etter rovviltforliket av 2004, og den videre oppfølging av dette.

Det nasjonale bestandsmålet for brunbjørn ble etter behandling i St.meld. nr. 15 (2003-2004) satt til 15 årlige ynglinger, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften § 3. Etter Stortingets gjennomgang av rovviltforliket i 2011, Representantforslag 163 S (2010-2011), ble det bestemt at bestandsmålet for bjørn skal endres fra 15 til 13 årlige ynglinger nasjonalt. Det nasjonale bestandsmålet for brunbjørn er fordelt på 4 av 8 forvaltningsregioner for rovvilt, jf. rovviltforskriften § 4. I region 7 er det mål om 1 årlig yngling av bjørn. Det vises videre til rovviltforliket punkt 2.2.4 der det går fram at miljøforvaltningen, i de tilfeller lisensfelling ikke gir tilfredsstillende uttelling, så langt det er mulig skal sørge for at resterende kvote tas ut i de områdene lisensfellingskvote er gitt. Uttak i det som av rovviltnemndene er definert som prioriterte beiteområder i de enkelte områdene skal prioriteres. Det er ikke gitt lisensfellingskvote på bjørn i 2019.

Jf. rovviltforliket punkt 2.2.5 har direktoratet myndighet til å fatte vedtak om hvordan og hvor ekstraordinære uttak skal iverksettes, for så langt som mulig å få tatt ut resterende lisensfellingskvote. Videre heter det i punkt 2.2.18 at ekstraordinære uttak av brunbjørn etter at lisensfellingsperioden er slutt, skal kunne tillates i enkelttilfelle der det er sannsynliggjort et konkret skadepotensial på husdyr eller tamrein.

Om bestandssituasjonen for brunbjørn

Offentlige avgjørelser som kan få følger for naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. naturmangfoldloven § 8. Direktoratet vil vise til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3. Rovdata har ansvaret for formidling, drift og utvikling av Nasjonalt overvåkningsprogram for rovvilt, og Rovdata er den sentrale leverandøren av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd. Rapporteringsfristen for overvåking av brunbjørn er 1. april hvert år.

Bestanden av brunbjørn i Norge blir primært overvåka ved å analysere DNA fra innsamla ekskrement og hår. De analyserte prøvene med DNA gjør det mulig å fastslå hvor mange brunbjørn som minimum har vært innom Norge i løpet av ett år, hvor de har oppholdt seg og fordeling mellom hanner og binner. Bestandsmålet er gitt i antall på årlige ynglinger.

Overvåkingen benytter en metode som er utviklet av Det skandinaviske bjørneprosjektet (Bischof og Swenson 2010), til å beregne hvor mange ungekull av bjørn som sannsynligvis er født i Norge hvert år. Metoden tar utgangspunkt i det innsamlede DNA-materialet og bygger blant annet på kunnskap om fordeling mellom kjønn og alder i den svenske bjørnebestanden. Den baserer seg også på kunnskap om hvor ofte binnene føder og hvor gamle de er første gang de føder, samt størrelsen på leveområdene og dødeligheten i bestanden. I 2018 ble det estimert født 8 (7,7) ungekull i Norge (NINA Rapport 1658, 2019).

Resultatene fra DNA-analysene identifiserte 138 ulike brunbjørner i 2018, 63 binner og 75 hanner. Binner ble i samsvar med tidligere DNA-undersøkelser, bare påvist i avgrensede og spesifikke geografiske områder i Finnmark, Trøndelag og Hedmark. Tallet på 138 ulike individ er minimumstall, da en ikke kan gå ut fra at en har lyktes i å samle materiale etter alle individ i alle områder. 2 individer, begge hannbjørner, ble påvist i Nordland i 2018. Samtidig er det slik at bjørnebestanden i grenseområdene i hovedsak er felles med Sverige. Mange ekskrement- og hårprøver i grenseområda kan derfor stamme fra brunbjørner som har hoveddelen av sitt leveområde i Sverige.

Kjent avgang av brunbjørn i Norge i 2018 var totalt 12 bjørner, mens det i 2017 var en kjent avgang på totalt 9 bjørner. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen bjørnebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Bjørnebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal. Det er ikke registrert sykdom på brunbjørn i Norge. Det er kjent at ungedødelighet hos brunbjørn er høy, blant annet på grunn av infanticid (ungedrap). Utover enkelte påkjørsler skjer avgangen av voksen brunbjørn i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling.

Direktoratets vurdering

Brunbjørn er fredet etter lov 29. mai 1981 om jakt og fangst av vilt (viltloven) og naturmangfoldloven. Samtidig er det slik at brunbjørn volder skade på husdyr- og tamreinnæring. For blant annet å hindre skade på husdyr og tamrein kan rovvilt felles med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b). Skadefelling er et virkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjoner som kan oppstå, jf. rovviltforskriften §§ 9 og 13, mens regulering av bestandsstørrelsen skal skje gjennom lisensfelling eller kvotejakt (gaupe), jf. rovviltforskriften §§ 10, 11 og 13. Jf. rovviltforliket punkt 2.2.19 skal soneinndelinga forvaltes tydelig.

Det følger av forvaltningsplanen i region 7, føringer i brev fra LMD og MD av 28. juli 2006, og rovviltforliket av 2011 punkt 2.2.19 at i de områder som blir definert som prioriterte beiteområder skal en kunne regne med at rovvilt ikke vil være til hinder for tradisjonell drift med dyr på utmarksbeite. En av forutsetningene for uttak er at bjørnen representerer et potensiale for skade av et visst omfang.

Bjørn har gjort skade på sau på utmarksbeite i det aktuelle området over store deler av beitesesongen 2019. I 2018 ble det etter kadaverdokumentasjon gjennomført av Statens naturoppsyn påvist tap av 16 sauer til bjørn i Grane. Det ble erstattet totalt 144 sau/lam som tapt til bjørn i 2018. For 2019 er det omsøkt erstatning for tap av 71 sau og 71 lam i Grane kommune. 15 sau og lam er påvist tapt til bjørn i Grane i 2019.

I region 7 er det mål om 1 årlig yngling av bjørn. Området med skade på sau er utenfor området som er definert som forvaltningsområde for ynglende bjørn i region 7, og det skal normalt være en lavere terskel for skadefelling i slike områder. Miljødirektoratet viser videre til at Klima- og miljødepartementet har hentet inn forvaltningsplanen for region 7

til behandling i departementet, jf brev av 2. juli 2018. Bakgrunnen for det var at rovviltnemnda i region 7 ikke har gjennomført spesifiserte krav til endringer av planen, blant annet at "arealdifferensieringen skal være egnet til å ivareta de nasjonale bestandsmålene for rovvilt som er satt i regionen". Når det gjelder bjørn, vurderes det avgrensede forvaltningsområdet i eksisterende plan ikke egnet til å ivareta en bestand som tilsvarer 1 årlig yngling av bjørn.

Miljødirektoratet viser til at Nordland er langt fra å oppnå bestandsmålet for bjørn for regionen, og at eksisterende forvaltningsplan ikke fungerer tilfredsstillende i forhold til å bygge opp en bjørnebestand innenfor et definert forvaltningsområde, jf. prinsippet om differensiert forvaltning. Det ble i 2018 påvist 2 hannbjørner i Nordland. I 2019 er det påvist en hannbjørn i Grane i tillegg til en hannbjørn som ble skutt under skadefelling i Evenes i vår. Miljødirektoratet viser videre til at forvaltningsområdet som er satt av i Nordland vanskelig kan benyttes som et egnet område for å ivareta regionens bestandsmål, eller til å legge til rette for en forutsigbar forvaltning. Med bakgrunn i overnevnte, samt det lave antallet bjørn som er påvist i Nordland vurderer Miljødirektoratet at terskelen for felling av bjørn i regionen er høy.

Miljødirektoratet legger videre avgjørende vekt på at det ikke er en pågående akutt tapssituasjon i området. På denne tiden av året er sauene sanket fra utmarksbeite.

Konklusjon

Miljødirektoratet avslår søknad om skadefelling av bjørn i Grane kommune. På denne tiden av året er det ikke akutt fare for tap av sau til bjørn.

Klage

Vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Miljødirektoratet, jf. § 32.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
fung. seksjonsleder

Anders Braa
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Rovviltnemnda i region 7	c/o Fylkesmannen i Nordland, Moloveien 10	8002	BODØ
Fylkesmannen i Nordland	Postboks 1405	8002	Bodø
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal